

STATENSTUK **2024-37**

Bestuursrapportage 2024 en 5e wijziging van de Begroting 2024

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie op 11 september 2024
- Provinciale Staten op 25 september 2024
- fatale beslisdatum: 25 september 2024

Behandeld door team Financiën, Planning en Control, telefoonnummer (0592) 36 55 55

Portefeuillehouder: de heer E. van Dijk

Inleiding

- a. Algemeen
De Bestuursrapportage 2024 en de daaruit voortvloeiende begrotingswijziging maken deel uit van de planning- en controlcyclus voor 2024.
- b. Europese aspecten
Niet van toepassing
- c. Economie/werkgelegenheid
Niet van toepassing
- d. Participatie
Niet van toepassing

Advies

1. Kennis te nemen van de Bestuursrapportage 2024.
2. In te stemmen met de 5^e wijziging van de Begroting 2024.
3. Een voorziening wachtgeld oud GS-leden in te stellen.

Doelstelling uit de begroting

8.02.01 Duurzame provinciale financiën

Argumenten

1.1. Uw Staten kunnen de voortgang van de uitvoering van het beleid monitoren.

In de Bestuursrapportage geven wij informatie over afwijkingen die tot 1 juni 2024 zijn opgetreden met betrekking tot de voortgang van de doelstellingen uit de Begroting, de behaalde successen en de knelpunten, alsmede de financiële afwijkingen die gedekt moeten worden uit de vrije bestedingsruimte, reserves en anderszins. De opzet van de Bestuursrapportage 2024 is gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. In deze bestuursrapportage is de indeling van de Begroting 2024 gevolgd. Dit betekent:

- nieuwe indeling van programma's, bijgestelde beleidsopgaven en doelstellingen;
- voortgang uitvoering begroting voortaan op beleidsopgaveniveau en niet meer op programmaniveau;
- resultaten zijn komen te vervallen; daarvoor rapportage op beleidsmatige hoofdlijnen.

Verder zijn in deze bestuursrapportage twee soorten afwijkingen per beleidsdoelstelling zichtbaar gemaakt: inhoudelijke afwijkingen en financiële afwijkingen. Beide afwijkingen worden toegelicht. Dat wil zeggen dat er twee scores per doelstelling worden toegekend: score op 'Inhoud' en score op 'Geld' en dat elke afwijkende score afzonderlijk wordt toegelicht.

Toelichting op de aangepaste stoplichtensystematiek is te vinden op pagina 8 van het Statenstuk. Hierin zijn ook opgenomen de definities van een succes en een knelpunt. Wij hebben kritisch gekeken naar wat als succes en wat als knelpunt kan worden benoemd.

Een algemene conclusie die naar aanleiding van deze bestuursrapportage kan worden getrokken is dat de realisatie van de doelstellingen over de periode tot en met mei 2024 grotendeels volgens de planning verloopt. Echter is het op dit moment nog te vroeg een beeld te kunnen geven van de eindejaarverwachting zowel inhoudelijk als financieel. Uiteraard blijven wij ons in de tweede helft van het jaar inzetten om de doelstellingen te realiseren binnen de door uw staten gestelde kaders en financiële middelen. Wij zullen in de 3^e actualisatie van de Begroting 2024 uw Staten informeren over de verwachte financiële afwijkingen en voorstellen doen om onze begroting zo goed mogelijk te actualiseren.

Daarnaast hebben wij in de bestuursrapportage een nieuwe paragraaf Grondbeleid opgenomen, waarin gerapporteerd wordt over de stand van zaken met betrekking tot het investeringskrediet grondbezit landelijk gebied.

2.1. De Begroting 2024 wordt geactualiseerd.

Dit doet recht aan het budgetrecht van uw Staten. Door middel van deze wijziging wordt de Begroting 2024 geactualiseerd op basis van opgetreden financiële afwijkingen tot 1 juni 2024, die zijn geïnventariseerd voor de Bestuursrapportage 2024.

3.1. Deze voorziening is bedoeld voor de volledige afdekking van de wachtgeldverplichting van de provincie voor oud GS-leden.

In 2023 hebben wij een bedrag van € 976.726,-- voor de afdekking van wachtgeldverplichting voor oud GS-leden toegevoegd aan een Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers(Appa)-voorziening voor wachtgeld en pensioenen. Van de accountant hebben wij het advies gekregen om een aparte voorziening in te stellen voor de Appa-wachtgeldverplichtingen. Hiertoe hevelen we uit de huidige Appa-voorziening het saldo voor wachtgeld per 31 december 2023 ad. € 776.690,-- over naar de nieuwe voorziening Appa-wachtgeld. Voor de volledigheid hebben we het ingevulde format Instelling reserves (en voorzieningen) in dit Statenstuk opgenomen, zie pagina 11.

Tijdsplanning

Niet van toepassing

Financiën

Niet van toepassing

Monitoring en evaluatie

Niet van toepassing

Communicatie

Niet van toepassing

Bijlagen

1. Bestuursrapportage 2024
2. 2e Actualisatie van de Begroting 2024

Ter inzage in kamer C0.39

Niet van toepassing

Assen, 9 juli 2024

Kenmerk: 28/5.4/2024001017

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter

W.F. Brenkman MSc, secretaris

wa/coll.

Aangepaste stoplichtensystematiek

Om te voldoen aan de wensen van uw Staten hebben wij ten behoeve van de Bestuursrapportage 2024 kritisch gekeken naar de bestaande stoplichtensystematiek en deze aangepast en aangescherpt. De gewijzigde stoplichtensystematiek die voortaan in de bestuursrapportage en de jaarstukken zal worden toegepast heeft betrekking op het niveau van de beleidsdoelstellingen en zal worden gebruikt om afzonderlijk over de inhoud en de financiën aan uw Staten te kunnen rapporteren. Deze systematiek is samen met de nieuwe opzet van de bestuursrapportage aan uw staten gepresenteerd op 29 mei 2024.

Onderstaand vindt u een toelichting op de symbolen van de nieuwe stoplichtensystematiek en de nieuwe definities van een succes en van een knelpunt.

Beoordeling op inhoud

Symbool	Interpretatie/duiding
	Doel/resultaat wordt/is bereikt binnen de afgesproken tijd en kwaliteit en zonder noemenswaardige risico's. Voortgang is volgens plan. Toelichting betreft een samenvatting van uitvoering tot dusverre, dan wel een weergave van het bereikte resultaat.
	Voortgang en bereikte kwaliteit zijn niet volgens plan, maar problemen kunnen nog opgelost/ingelopen worden. Eventueel is een aanpassing van het doel en/of de planning aan de orde. Toelichting betreft een weergave van de aanpassing.
	Doel wordt/is niet bereikt op het afgesproken niveau en binnen de afgesproken tijd en dat zal niet gebeuren zonder dat (alsnog) aanpassingen plaatsvinden in de afspraken over doel en/of de planning daarvan (in de tijd). De aanpassingen zijn dusdanig dat PS hiervan op de hoogte gesteld moeten worden. Toelichting betreft een weergave van de aanpassing.

Beoordeling op geld

Symbool	Interpretatie/duiding
	Middelen zijn toereikend en er is geen budgettaire aanpassing noodzakelijk en dus ook geen begrotingswijziging of een gewijzigde allocatie van personele inzet.
	Middelen dreigen af te wijken van de begroting en een aanpassing van het beschikbare budget is noodzakelijk, maar dit kan gerealiseerd worden binnen het mandaat waarover GS beschikken (binnen het begrotingsprogramma). Er is geen begrotingswijziging via PS noodzakelijk.
	Middelen wijken af van de begroting en een begrotingswijziging via PS is noodzakelijk. Het budget moet worden verhoogd, zonder dat daar binnen het lopende programma nog dekking voor is. Middelen die niet worden/zijn ingezet, kunnen vrijvallen.

Definities

Een succes is een doel dat in de Drentse samenleving is bereikt, waarbij dat niet als vanzelfsprekend beleefd is, maar eerder boven verwachting is gebeurd, met een verklarende en herkenbare provinciale bijdrage/oorzaak, binnen de beschikbare middelen.

Een knelpunt is een niet aan de provincie toe te rekenen belemmering, vertraging of tegenvallend resultaat, waarbij op zich een oplossing door ingrijpen vanuit de provincie nog mogelijk is.

Perspectief lopende begroting 2024

Wij hebben de financiële afwijkingen tot juni en de meest recente ontwikkelingen in het lopende boekjaar geïnventariseerd en beoordeeld in hoeverre deze afwijkingen moeten doorwerken in de Begroting 2024 en de nieuwe Begroting 2025 tot en met 2027.

Een aantal financiële afwijkingen wordt volgens afspraak vereffend met specifieke bestemmingsreserves. Na de vereffening met reserves resteert het resultaat dat ten laste of ten gunste komt van de vrije bestedingsruimte. Voor een nadere detaillering en toelichting van de aanpassingen in de begroting voorkomend uit deze bestuursrapportage verwijzen wij naar de 5e wijziging van de Begroting 2024.

Mutaties begroting	2024	2025	2026	2027
Baten en Lasten				
Saldo baten en lasten (- = nadeel)	1.986.356	8.318.433	2.717.741	-9.327.374
Overhevelingen (+ = onttrekking)	0	0	0	0
Vereffenen met overige reserves (+ = onttrekking)	-815.200	-8.409.265	1.352.841	14.249.623
Per saldo, mutatie vrije bestedingsruimte	1.171.156	-90.832	4.070.582	4.922.249

In de tabel hieronder vindt u een uitsplitsing van de verschillende onderdelen die betrekking hebben op het resultaat.

	2024	2025	2026	2027
Vrije bestedingsruimte voor wijziging	13.087.298	4.673.434	-11.933.311	-17.544.303
Bijstelling BIJ12	-1.907.914	-1.907.914	-1.907.914	-1.907.914
Effecten Meicirculaire Provinciefonds	1.152.220	1.863.082	6.051.163	6.902.830
Labyrinthia voorheen The First Dutch	0	0	-26.667	-26.667
Rentebaten	2.000.000	0	0	0
Verhogen budget controlekosten accountant	-73.150	-46.000	-46.000	-46.000
Totaal mutaties vrije bestedingsruimte	1.171.156	-90.832	4.070.582	4.922.249
Vrije bestedingsruimte na wijziging	14.258.454	4.582.602	-7.862.729	-12.622.054

Ontwikkeling van de vrije bestedingsruimte

In de 5e wijziging van de Begroting 2024 wordt de vrije bestedingsruimte per saldo voordelig gemuteerd met € 1.171.156,-- in 2024, € 4.070.582,-- in 2026 en € 4.922.249,-- in 2027 en in 2025 nadelig met € 90.832,--, met als resultaat dat de vrije ruimte in 2024 en 2025 zal eindigen met een positieve stand van € 14.258.454,--, respectievelijk € 4.582.602,--. Op dit moment is de verwachte stand van de vrije bestedingsruimte ultimo 2026 € 7.862.729,-- negatief en ultimo 2027 € 12.622.054,-- negatief.

De mutaties van de vrije bestedingsruimte worden voor een groot deel verklaard door de volgende ontwikkelingen:

1. een structurele verhoging van de bijdrage aan BIJ12 met € 1.907.914,-- per jaar (nadeel) ten behoeve van de uitvoering van wettelijke regelingen, voornamelijk op het domein van de transitie natuur en stikstof en het faunaschadebeleid;
2. een stijging van de algemene uitkering uit het Provinciefonds als gevolg van de Meircirculaire 2024. Het gaat om een voordeel van € 1.152.220,-- in 2024, € 1.863.082,-- in 2025, € 6.051.163,-- in 2026 en € 6.902.830,-- in 2027;
3. een extra afschrijvingslast van € 26.667,-- per jaar (nadeel) vanaf 2026, als gevolg van de verduurzaming van de oudbouw van het Drents Museum in het kader van de herinrichtingsplannen voorheen werktitel 'The First Dutch' en nu vernieuwde collectiepresentatie Labyrinthia;
4. een voordeel van € 2.000.000,-- in 2024 door hogere rentebaten over de tegoeden die wij in 's Rijks schatkist aanhouden;
5. een verhoging van het budget voor accountantskosten in verband met aanvullende controlewerkzaamheden ten behoeve van de jaarrekening 2023. Daarnaast is dit budget structureel verhoogd in verband met een toename van het aantal SiSa-verantwoordingen die onderdeel zijn van de jaarrekeningcontrole. Het gaat hierbij om nadeel van € 73.150,-- in 2024 en een nadeel van € 46.000,-- per jaar vanaf 2025.

Overige reservemutaties

Een aantal financiële afwijkingen wordt volgens afspraak vereffend met de specifieke bestemmingsreserves. De volgende tabellen geven de wijzigingen weer die worden vereffend met reserves. Deze mutaties hebben dus geen invloed op het resultaat (de vrije bestedingsruimte).

Onttrekking aan de Reserve	2024	2025	2026	2027
Bijdrage van Financieringsreserve				
80 jaar vrijheid	-300.000	-150.000	0	0
Bijdrage van Reserve Natuurbeleid				
Actualisatie PPO Prolander	-125.320	-35.893	-1.650.623	-14.249.623
Bijdrage van Reserve Regiodeal Zuid- en Oost-Drenthe				
Ramen restantmiddelen Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe I	-4.095.423	0	0	0
Bijdrage van Reserve Wettelijke boscompensatie				
Actualisatie PPO Prolander	-115.312	0	0	0
Totaal Onttrekking aan de Reserve	-4.636.055	-185.893	-1.650.623	-14.249.623

Storting in de Reserve	2024	2025	2026	2027
Bijdrage aan Reserve Natuurbeleid				
Actualisatie PPO Prolander	5.451.255	8.595.158	297.782	0
Totaal Storting in de Reserve	5.451.255	8.595.158	297.782	0

Format instelling voorziening Wachtgeld oud-GS-leden

Naam	Wachtgeld oud-GS-leden
Functie	Niet van toepassing
Doelstelling en gebruik	Dit is een voorziening voor het wachtgeld over de volledige periode waarop oud GS-leden recht hebben. Als provincie zijn wij verplicht hiervoor een voorziening op te nemen. In 2023 hebben het wachtgeld toegevoegd aan de voorziening Appa. Op aanwijzing van de accountant stellen we voor het wachtgeld een aparte voorziening in.
Statenstuk (instellingsbesluit)	Bestuursrapportage 2024, 25 september 2024
Portefeuillehouder	Yvonne Turenhout
Programma	Programma 1: Besturen en samenwerken
Toegestaan minimum	Niet van toepassing
Toegestane onttrekking	Kosten worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.
Voeding (wijze en mate)	We hevelen het resterende bedrag van € 776.690,- vanuit de APPA-voorziening over.
Opheffing	De voorziening kan komen te vervallen wanneer de provincie geen wachtgeldverplichtingen meer heeft.
Koppeling exploitatie	Niet van toepassing
Specifieke spelregels	Niet van toepassing

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 9 juli 2024, kenmerk 28/5.4/2024001017;

Click or tap here to enter text.

BESLUITEN :

1. kennis te nemen van de Bestuursrapportage 2024;
2. in te stemmen met de 5e wijziging van de Begroting 2024;
3. een voorziening wachtgeld oud-GS-leden in te stellen.

Assen, 25 september 2024

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, griffier

wa/coll.